

Leivs kvæði

Gevið ljóð og lýðið á,
meðan dagur líður,
kvæði um Leivur Øssursson,
tann hin garpin fríða.

*Stígum fast á vart gólv,
sparum ei vár skó,
Gud man ráða, hvar vit drekka
onnur jól.*

2. Leivur vaks hjá Trónða upp
bæði vænur og vitur,
vaksin var hann mannliga,
fagur var hans litur.

3. Tróndur situr í háseti,
ræður hann síðst at telja:
"Gift teg, Leivur Øssursson,
tú hefur gott í at velja.

4. Sigmunds einkja á Skúvoy býr,
hon eigur dóttur væna,
tú fært ikki frægari giftu,
hevði tú fingið hana."

5. Leivur svaraði bráðliga:
"Hana kann eg ikki fáa,
hennara móðir ber hat til mín,
og hon man henni ráða."

6. Til svaraði Tróndur gamli,
heldur at tí gaman:
"Eg skal sjálvur fylgja tær,
tit skulu væl koma saman."

7. Klæddust teir í klæðir,
klæddust teir í skrúð,
vundu upp segl á Tróndar skútu
at vinna ta ríku frú.

8. Inn kom sveinur í Skúvoy,
talar so fyri orð:
"Eg síggi eina so stóra skútu,
sigla mót Dalaskor."

9. Eg síggi eina so stóra skútu
undan skorum líða,
sólin skínur so fagurliga
á teirra seglið fríða."

10. "Sært tú skip mót Dalaskor,
sól í segl at skína,
vera man einhvør ungur maður
at biðja dóttur mína."

11. Hildu síni ferðini
beint mót oynni vestur,
síðani gingu frá strondum niðan
Tróndur og Leivur reysti.

12. Leivur gekk at húsi fram
inn um hallardyr,
eingin hevur sæð reystari unglings
komið í oynna fyrr.

13. Tróndur stendur á hallargólvi,
ber fram kvøðu sína:
"Hoyr tú, ríka Sigmunds einkja,
gev honum dóttur tína."

14. Tað var ríka Sigmunds einkja,
var so bráð at svara:
"Tað er mær so hart ímót,
hon skal so burtur fara.

15. Øssur tók alt Sigmunds góðs,
tað er frætt so víða,
Leivur, væntar tú mína dóttur,
leingi skalt tú bíða."

16. Til tað svaraði Tróndur hin gamli,
mundi ei orðum spara:
"Leiðið mær moy í høllina inn,
sjálv fyri seg at svara."

17. Inn kom Tóra Sigmundsdóttir,
svarar so fyri seg:
"Leivur, er tað títt ørindi,
at tú vilt hava meg?"

18. Eg leggi tær tríggar treytir á,
kanst tú tær uppfylla,
so lovi eg tær trygdarorð,
títt ørindi gongur ei illa.

19. Tann fyrsta treytin, tú svørja skal,
tú völdi ei Sigmunds deyð,
onnur, tú skalt mannin nevna,
sum völdi ta stóru neyð.

20. Tann triðja treytin, eg sigi fram,
tað eigur tú helst at gera,
tú skalt hevna mín faðirs deyð,
so skal eg tín hústrú vera."

21. Leivur stendur á hallargólvi,
klæddur í skarlak reyða:
"Tað svørji eg við sannan Gud,
eg völdi ei Sigmunds deyða."

22. Til tað svaraði Tróndur gamli:
"Tað skulu tit snart frætta,
hojr tú, Leivur mín fostursonur,
hitt skal eg útrætta."

23. Vundu teir sítt segl í rá,
teir sigldu av Skúvoyar landi,
strikaðu ikki á bunka niður
fyrr enn á Gøtu sandi.

24. Nú skal taka upp annan tátt,
tað liggur líka raðið,
eg kvøði um hann Torgrím ónda,
hagar vendir kvæðið.

25. Tróndur kemur upp árla morgun,
man meg rætt um minna:
"Nú skal fara til Suðuroyar,
Torgrím skal eg finna."

26. Gingu teir til strandar oman,
allir fylgdu Trónða:
"Nú skal gista mannin tann,
teir kalla Torgrím ónda."

27. Sigldu teir til Suðuroyar
á tann sama dag.
Tróndur tók sítt rúnarkelvi,
ikki gloymdi hann tað.

28. Torgrímur fyri hallardurum
sær hann út frá landi:
"Hvat man vilja Gøtu Tróndur
her á mínum sandi?"

29. Tróndur talar til Torgrím ónda:
"Tað sigi eg tær enn,
eg biði teg um hús í nátt
fyri meg og mínar menn."

30. Torgrím átti synir tveir,
sigst í kvæði mínum,
óndir og argir av sinnalag,
teir líktust faðir sínum.

31. Tróndur talar til Tórgrím ónda:
"Eg vil ikki yvir tað tuga,
hvat talast her um Sigmunds deyða?
Tað skulu tit mær siga"

32. "Her talast so mangt um Sigmunds deyð,
sum tær søgur ganga,
tey halda, Tróndur hans lívið tók,
tá hann hevði allar fangað.

33. Summir halda, hann doyði av møði
av tí svimjing stranga,
summir halda, hann myrður varð,
so ymisk tíðindir ganga."

34. "Tað, tú sigur, hann myrður er,
tað man vera tað sanna,
tú ert tann maður, tann gerning gjørði,
sig mær einki annað!"

35. Tróndur talar til sínar menn:
"Gerð á mínum ráðum,
bindið mær snart Torgrím ónda
við sínum synum báðum.

36. Síðani skal eg tykkum siga,
hvussu teir triggir doyðu,
antin teir vórðu á landi dripnir
ella á havinum breiða.

37. Kyndið mær eld á eldstaði,
træverk harum gerið,
tá má eingin tala orð,
tigandi allir verið"

38. Tróndur settist í sessin tann,
ið stóð millum eld og verkið,
manaði hann teir triggjar upp,
tann gandakallurin sterki.

39. Hurðin gekk so harðliga,
bleikt tað ljósið skínur,
maður kom í høllina inn
og mitt á gólvið trínur.

40. Dravvát klæði á kroppi bar,
hendur út hann breiddi,
síðani gekk av durum út,
sum rúnarkelvið leiddi.

41. Hurðin gekk á øðrum sinni,
harðari hon smeldi,
maður kom í høllina inn,
og hann gekk tætt at eldi.

42. Leggur hann hendur á træverk niður,
sjógvur úr honum streymar,
so blotnar hjartað í gøtumonnum,
rætt sum kavi kreymar.

43. Hamur gekk av durum út,
einki ilt hann gjørði,
allir tagdu innanhallar,
eingin orðið førði.

44. Tað leið ikki longur um
enn eina so lítla stund,
tá brast hurðin so harðliga upp,
sum alt hevði gingið í grund.

45. Stórur maður í høll kom inn
við blóðigum høvur í hendi,
reyðan kappa á kroppi bar,
hann snart at durum vendi.

46. Tróndur stóð frá sessi upp
og sær til sveinar vendi:
"Tað kunnu tit nú sjálvir síggja,
hvát var teirra endi.

47. Sigmundur víst myrður er,
tí bar hann høvur í hond,
Einar og Tórur druknaðir,
í sjónum góvu upp ond.

48. Sigmundur átti ein stóran ring,
hann var av reyðargull',
kunnu vit hann hjá Torgrími finna,
so er sakin full."

49. Leitaðu teir í Torgríms húsi
eina langa stund,
funnu teir hann í eini kistu,
í spjarrum var hann vundin.

50. Tróndur talar við sínar menn:
"Gerið ei tíðina langa,
reisið ein gálga av sterkum bjálkum,
har skal Torgrímur hanga."

51. Tróndur og hans fylgisveinar
vóru allir í ráðum,
hongdu hann so í gálgan upp
við sínum synum báðum.

52. Tróndur aftur til Gøtu fór,
tá hann hevði tað útrættað.
Leivur fróur í hjarta var,
tá hann fekk tað at frætta.

52. Leivur fór til Skúvoyar,
til sína hjartans keru:
"Nú er hevndur faðir tín,
nú skalt tú mín hústrú vera."

53. Leivur ektaði Sigmunds dóttur,
so er frá tí skrivað,
ikki hevur frægari maður
her í Føroyum livað.

Jens Christian Djurhuus, Sjóvarbóndin, (1773-1853) yrkti. Uppskriftin her er úr Gyltubók, men okkurt er broytt eftir Nýggju Kvæðabókini hjá Sverra Egholm – sum tað verður kvøðið í dansi. jd.